

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **M. T., nar. X**
bytem X

proti

žalovaná: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2024, č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 5. 2024, č.j. X, a ze dne 15. 3. 2024, č.j. X se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 5. 2024, č.j. X, (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“) a § 90 odst. 5

věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 3. 2024, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), zamítla žádost žalobce o invalidní důchod.

II. Podstatný obsah žaloby

3. Žalobce ve své žalobě předně rozporoval argumentaci posuzující lékaře v rámci posouzení jeho zdravotního stavu pro účely námitkového řízení. Uvedl, že psychické obtíže řešil bez využívání pracovní neschopnosti, i když podmínky pro její uznání byly splněny. Nízkou úroveň užívaných léků vysvětlil tím, že jejich vysoké dávky nepovažuje za řešení a je třeba ve výši medikace určitého kompromisu vzhledem k potřebě podávat určitý výkon v zaměstnání. Během své léčby přitom vystřídal více druhů X s tím, že od roku 2013 trval užívá X. Od počátku roku 2023 užívá X na X.
4. Dále zdůraznil, že potřebuje z důvodu zhoršení zdravotního stavu snížit svoji pracovní zátěž, což posuzujícím lékařem doporučený status osoby zdravotně znevýhodněné neřeší. Nesouhlasil rovněž s tvrzením posuzujícího lékaře, že dosud nebyly vyčerpány možnosti terapie, k jiné než léková terapie u něj není možná pro X.
5. Vzhledem k projevům X se také žalobce není schopen zúčastnit žádné rekvalifikace, takže jeho rekvalifikační potenciál je v jeho případě značně snížen.
6. Dále žalobce vytkl posuzujícímu lékaři, že ostatní jím uplatněné námitky posuzující lékař je v příslušném odstavci odcitoval, avšak ponechal je bez reakce.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě podrobně zrekapitulovala průběh správního řízení a shrnula relevantní právní úpravu vztahující se k projednávané věci.
8. Žalovaná poté neshledala proběhlé řízení za nesprávné, posudkové řízení za neobjektivní, nebylo zjištěno žádné pochybení při vyhotovení podkladového posudku. Napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno, jsou uvedeny a konkretizovány všechny lékařské zprávy, z nichž posuzující lékařka vycházela, jakož i posudková rozvaha, zdravotní dokumentace byla pro posouzení a vyhotovení posudku zcela dostačující, závěr posudku vycházející z objektivně zjištěného zdravotního stavu byl převzat do odůvodnění rozhodnutí o námitkách, posouzení proběhlo dle platné vyhlášky o invaliditě. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr.

9. Dále uvedla, že je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se podle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“) nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivů ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.
10. Podkladový posudek splňuje podle mínění žalované náležitosti úplnosti, správnosti a přesvědčivosti, je posudková rozvaha vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři podle vyhlášky o posuzování invalidity. Jedině posudkový lékař IPZS se specializací posudkového lékařství (toto oprávnění nepřísluší žádným jiným lékařům, byť jsou odborníky) je ze zákona oprávněn posoudit zdravotní stav žadatele o důchod, vyhodnotit dle platné vyhlášky o invaliditě. Odborné lékařské zprávy a nálezy pro posudkové řízení o invaliditě, přiřadit zjištěné zdravotní postižení jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti pod správnou položku stanovenou vyhláškou o posuzování invalidity a určit, zda se již jedná o invaliditu, invaliditu vyššího stupně či nikoliv a to výhradně dle právních předpisů. Takto bylo podle žalované postupováno.
11. Žalovaná měla za to, že rozhodla v souladu se závazným posudkem lékařky ČSSZ rozhodnutím o námitkách., jímž námitky zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o invalidní důchod. Činí-li zjištěný pokles pracovní schopnosti u žalobce pouze 30 %, nejsou naplněny zákonné podmínky invalidity vyžadující pokles pracovní schopnosti nejméně ve výši 35% pro vzniku nároku na invalidní důchod.
12. Připomenula na závěr, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise MPSV, a proto navrhla, aby soud požádal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jako „posudková komise“) o vydání posudku, kterým posoudí zdravotní stav, pracovní schopnosti a stupeň invalidity žalobce podle platné právní úpravy.

IV. Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
14. Dne 20. 12. 2023 žalobce podal žádost o invalidní důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Dne 16. 2. 2024 vydal Institut posuzování zdravotního stavu žalované posudek o invaliditě žalobce, ve kterém posudkový lékař žalované dospěl k závěru, že žalobce není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.

15. Na základě tohoto posudku vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí, kterým zamítla žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb.
16. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky, na základě kterých oddělení Institut posuzování zdravotního stavu žalované opětovně posoudil zdravotní stav a pracovní schopnosti žalobce. Posuzující lékařka ve svém posudku pro účely řízení o námitkách žalobce ze dne 23. 5. 2024 dospěla taktéž k závěru, že žalobce není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.
17. O námitkách žalobce pak rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, jak je uvedeno v bodě 1.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

18. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Rozhodoval přitom po projednání ve věci samé, ke kterému nařídil jednání již přinejmenším s ohledem na potřebu provést důkaz posudkem MPSV.
19. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
20. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
21. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
22. V projednávaném případě žalobce zpochybňoval hlavně skutkové závěry týkající se posouzení jeho zdravotního stavu. S ohledem na to i s přihlédnutím k důkaznímu návrhu žalované soud nechal vypracovat posudek o invaliditě žalobce posudkovou komisí, která

soudu předložila posudek ze dne 11. 12. 2024, evidenční číslo SZ/2024/1679-PH-14 (dále též jako „posudek MPSV“). Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise MUDr. V. S. P., další lékař MUDr. P. S. s odborností psychiatrie a tajemnice A. S.

23. Posudková komise dospěla na základě předložené spisové dokumentace Městského soudu v Praze, dokumentace ČSSZ a předložených lékařských nálezů k tomu, že pracovní schopnosti žalobce ode dne 24. 6. 2024 (a tedy zjevně i ke dni vydání napadeného rozhodnutí s ohledem na krátký časový odstup) poklesly nejméně o 35 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995. Posudková komise u žalobce shledala jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti postižení odpovídající kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položce 5c) (středně těžké funkční postižení) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 25 – 35 %. Konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce posudková komise stanovila na úrovni spodní hranice ve výši 25 %, kterou dále navýšila o dalších 10 % podle ust. § 3 vyhlášky o posuzování invalidity s ohledem na další onemocnění.
24. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu tento soud uvedl, že: *„Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).“*
25. V řízení předložený posudek pak splňuje všechny formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity a soud jej vyhodnotil jako úplný, celistvý a přesvědčivý ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z uvedeného posudku je zřejmé, na základě jakých úvah dospěla posudková komise k odlišnému hodnocení zdravotního stavu žalobce oproti posudku žalované pro účely námitkového řízení. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise a obsahu posudku nic relevantního nenamítli, a to ani v rámci nařízeného jednání před soudem, v rámci něhož byl předmětný posudek proveden k důkazu o invaliditě žalobce. V projednávané věci soud nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro jakékoli pochybnosti o správnosti posudkových závěrů posudku MPSV. Maximalistické a proklientské hodnocení bylo vyváжено omezenou dobou platnosti posudku do 31. 12. 2025.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Z posudku MPSV tak má soud za prokázané, že již zjevně k datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobce jednalo o invaliditu prvního stupně. Napadené rozhodnutí bylo tudíž zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, a proto je městský soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst.

5 s. ř. s. je žalovaná v dalším řízení vázána právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.

27. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobce žádné náklady řízení neuplatňoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 23. dubna 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce